

T.C.
AFYONKARAHİSAR
İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2010/947

YÜRÜTMENİN DURDURULMASINI

İSTEYEN (DAVACI) : TMMOB ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

VEKİLİ : AV. ZÜHAL SİRKEÇİOĞLU DÖNMEZ

Bestekar Sk. No: 49/5 K.Dere Çankaya/ANKARA

KARŞI TARAF (DAVALI) : TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI/ANKARA

MÜDAHİL(DAVACI YANINDA) : TEMA (TÜRKİYE EROZYONLA MÜCADELE,
AĞAÇLANDIRMA VE DOĞAL VARLIKLARI
KORUMA VAKFI)

VEKİLİ : AV. ÖMER AYKUL-Süleymanbey Sk. No:1 Ergün
Polat Apt. K:2 D:12 Gayrettepe/İSTANBUL

İSTEMİN ÖZETİ : Davacı vekili tarafından, Afyonkarahisar Belediye Başkanlığı'nca yapılması planlanan "Ömer Gecek Termal Turizm Merkezi" planlama çalışmaları kapsamında 434,31 hektarlık alanın tarım dışı amaçla kullanılmasının uygun görülmesine ilişkin 14.06.2010 tarih ve 44430 sayılı Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürlüğü işleminin; Bakanlık tarafından alınmış kamu yararı kararının bulunmadığı, alternatif alan bulunup bulunmadığı konusunda araştırma yapılmadığı, hukuka aykırı olduğu iddialarıyla iptali ve yürütmenin durdurulması istenmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Davanın süresi içerisinde açılmadığı, dava konusu 434,31 hektar alana tarım dışı kullanım izninin kamu yararı gözetilerek 5403 sayılı Yasaya uygun olarak verildiği, işlemin hukuka ve kamu yararına uygun olduğu öne sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

MÜDAHİL İSTEMİNİN ÖZETİ : Dava konusu işlemle ciddi ve makul ilgilerinin olduğu, davacının hukuki ve bilimsel gerekçe ve taleplerine katıldıkları öne sürülmüştür.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Afyonkarahisar İdare Mahkemesi'nce işin gereği görüldü:

Dava; Afyonkarahisar Belediye Başkanlığı'nca yapılması planlanan "Ömer Gecek Termal Turizm Merkezi" planlama çalışmaları kapsamında 434,31 hektarlık alanın tarım dışı amaçla kullanılmasının uygun görülmesine ilişkin 14.06.2010 tarih ve 44430 sayılı Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürlüğü işleminin iptali ve yürütmenin durdurulması istemiyle açılmıştır.

5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu'nun "Tarım Arazilerinin Amaç Dışı Kullanımı" başlıklı 13.maddesinde; " Mutlak tarım arazileri, özel ürün arazileri, dikili tarım arazileri ile sulu tarım arazileri tarımsal üretim amacı dışında kullanılamaz. Ancak, alternatif alan bulunmaması ve Kurulun uygun görmesi şartıyla;

- Savunmaya yönelik stratejik ihtiyaçlar,
- Doğal afet sonrası ortaya çıkan geçici yerleşim yeri ihtiyacı,
- Petrol ve doğal gaz arama ve işletme faaliyetleri,
- İlgili bakanlık tarafından kamu yararı kararı alınmış madencilik faaliyetleri,

T.C.
AFYONKARAHİSAR
İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2010/947

d) Bakanlıklarca kamu yararı kararı alınmış plân ve yatırımlar,
e) Kamu yararı gözetilerek yol altyapı ve üstyapısı faaliyetlerinde bulunacak yatırımlar,
f) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun talebi üzerine 20/2/2001 tarih ve 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu uyarınca yenilenebilir enerji kaynak alanlarının kullanımı ile ilgili yatırımları,

g) Jeotermal kaynaklı teknolojik sera yatırımları,

İçin bu arazilerin amaç dışı kullanım taleplerine, toprak koruma projelerine uyulması kaydı ile Bakanlık tarafından izin verilebilir. Bakanlık bu yetkisini valiliklere devredebilir." kuralına yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; Afyonkarahisar Belediye Başkanlığı'nca yapılması planlanan "Ömer Gecek Termal Turizm Merkezi" planlama çalışmaları kapsamında 434.31 hektarlık alanın toprak koruma projesi hazırlanarak Afyonkarahisar Valiliği'nce onaylanması ve bu projeye uyulması şartıyla tarım dışı amaçla kullanılmasının 14.06.2010 tarih ve 44430 sayılı Tarım ve Köyüşleri Bakanlığı Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürlüğü işlemi ile uygun görüldüğü, anılan işlemin iptali ve yürütmenin durdurulması istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Bakılan davada, davacı vekili tarafından Bakanlık tarafından alınmış kamu yararı kararının bulunmadığı iddia edilmiş ise de, Kültür ve Turizm Bakanlığı'nca 13.10.2005 tarihinde onaylanan 1/25.000 ölçekli çevre düzeni planında Ömer Gecek Termal Turizm Merkezinin "Turizm Tesis Alanı" olarak planlandığı ve Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü'nün 14.07.2006 tarih ve 115553 sayılı yazılarıyla kamu yararı görülen alanlarla ilgili olarak davalı idareden yukarıda yer alan mevzuat uyarınca değerlendirme yapılmasının istendiği anlaşılmakla aksi yöndeki iddialara itibar edilmemiştir.

Buna karşın, uyuşmazlığa konu arazinin tarımsal açıdan hangi vasıfta olduğu, arazinin bulunduğu yörede Termal Turizm Merkezi imar planı yapımı için alternatif alan bulunup bulunmadığı, arazinin bulunduğu yörenin yaşayış biçimi ve karakteri, nüfus, alan ve yapı ilişkileri, yörenin çevresi ile olan bağlantıları, yörenin ve halkın ekonomik, sosyal ve kültürel gereksinimleri gibi konular göz önünde bulundurularak bu arazinin Termal Turizm Merkezi imar planı yapımı için tarım dışı amaçla kullanılmasında kamu yararı bulunup bulunmadığı hususlarının açıklığa kavuşturulması amacıyla taşınmazın bulunduğu mahalde, bilirkişiler Prof.Dr.Ramazan Topak (Ziraat Yüksek Mühendisi), Doç.Dr.Refik Uyanöz (Ziraat Yüksek Mühendisi) ve Arş.Gör.Mehmet Akif Sağ'ın (Şehir ve Bölge Plancısı) katılımı ile 09.06.2011 tarihinde gerçekleştirilen keşif ve bilirkişi incelemesi sonucu düzenlenen ve 19.07.2011 tarihinde Mahkememiz kayıtlarına giren bilirkişi raporunda özet olarak, "uyuşmazlık konusu arazinin tarım dışı amaçla kullanılması kararından önce 28.02.2007 tarih ve 2007/4 sayılı karar ile yürürlüğe giren "Türkiye Turizm Stratejisi ve Eylem Planı"nda belirlenmiş olan fizibilite, jeoloji ve hidrojeoloji, termal su potansiyeli belirleme, tesis proje tasarımı gibi çalışmalara yer verilmediği, söz konusu arazinin karşı cephesinde yer alan ve birkaç tesisin dışında her hangi bir turizm tesisi bulunmayan arazinin gelecekte neden yetersiz kalacağı somut şekilde ortaya konulmadığı, tarım dışı amaçla kullanım kararına gerekçe oluşturacak araştırma ve analizlerin yapılmadığı, bölgenin genişletilmesinden önce mevcut turizm tesis alanında tesis sayısının arttırılmasını yönlendirecek planlama çalışmalarının bulunmadığı, dolayısıyla dava konusu araziye alternatif oluşturacak aynı imkan ve koşullara sahip boş alanların bulunduğu, arazinin tarımsal açıdan birinci sınıf tarım arazisi özelliği taşıdığı,

T.C.
AFYONKARAHİSAR
İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2010/947

mutlak ve sulu tarım arazisi vasfında olduğu, arazinin bulunduğu yörede Termal Turizm Merkezi imar planı yapımı için alternatif alan bulunduğu, yörenin de içinde bulunduğu bölge ölçeğinden başlatılmış turizm talep öngörü çalışmalarının bulunmaması nedeniyle yatırım sahasının genişletilmesi yönünde bilimsel sonuçların elde edilemediği görüldüğünden bu arazinin Termal Turizm Merkezi imar planı yapımı için tarım dışı amaçla kullanılmasına karar verilemeyeceği, mevcut durum itibariyle dava konusu arazi için alınan kamu yararı kararının yeterli gerekçeleri taşımadığı ve 5403 sayılı Yasaya aykırı bir işlem olduğu" görüşlerine yer verilmiştir.

Bu durumda, bilirkişi raporunda yer verilen tespit ve değerlendirmeler ile uyumsuzluk bir arada değerlendirildiğinde, tarımsal açıdan birinci sınıf tarım arazisi özelliği taşıyan, mutlak ve sulu tarım arazisi vasfındaki arazinin bulunduğu yörede Termal Turizm Merkezi imar planı yapımı için alternatif alanların bulunması, yörenin de içinde bulunduğu bölge ölçeğinden başlatılmış turizm talep öngörü çalışmalarının bulunmaması ve tarım dışı amaçla kullanım kararına gerekçe oluşturacak araştırma ve analizlerin yapılmaması karşısında, söz konusu arazinin "Ömer Gecek Termal Turizm Merkezi" planlama çalışmaları kapsamında tarım dışı amaçla kullanılmasının uygun görülmesine ilişkin dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmamıştır.

Açıklanan nedenlerle; hukuka aykırılığı açık olan dava konusu işlemin, uygulanması halinde telafisi güç zararlar doğabileceğinden 2577 sayılı Kanunun 27.maddesi uyarınca teminat alınmaksızın **yürütmesinin durdurulmasına**, kararın tebliğinden itibaren 7 gün içerisinde Bölge İdare Mahkemesi'ne itiraz yolu açık olmak üzere, 25/07/2011 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
HÜSEYİN BİLGİN
42970

Üye
MUSTAFA EVREN GÜMÜŞ
97683

Üye
ÜMİT ŞAHİN
101846

